Dosarul nr.2a-1357/24 (2-24055067-03-2a-17102024)
Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul central
Judecător: Ghenadie Bîrsan

CURTEA DE APEL NORD
DECIZIE

25 martie 2025 **municipiul Bălţi**

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord
în componenţă:
preşedintele şedinţei, judecătorul Elena Grumeza,
judecătorii Ivan Parii și Natalia Costaș,
grefier Olga Topada,
examinând în ședință publică apelul depus de avocatul Vasile Martin în interesele apelantului Oleg Guțu împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul central din 15 iulie 2024 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Olesea Guțu către Oleg Guțu, intervenient accesoriu DASPF Edineț privind stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și a cheltuielilor de judecată,

constată:

Pretențiile reclamantului:

1. La data de 21 mai 2024 reclamanta Olesea Guțu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Oleg Guțu, intervenient accesoriu DASPF Edineț prin care a solicitat:
- ✓ stabilirea domiciliului copilului minor *****, cu mama Olesea Guțu;
- ✓ încasarea pensiei de întreținere a copilului minor ***** în mărime de 2500 lei lunar;
- ✓ încasarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, la *****a încheiat căsătoria cu Oleg Guțu, care a fost înregistrată la Primăria satului Gașpar, raionul Edineț. În rezultatul relațiilor de căsătorie la data de *****s-a născut fiica ***** (certificat de naștere nr. NA-VI *****).
3. Mai indică că incompatibilitatea caracterelor și viziunilor contrare asupra modului și principiilor de conviețuire, în contextul destrămării, au determinat-o să nu mai acționeze în folosul relației acestora. Astfel, la data de 11 martie 2024 a fost desfăcută căsătoria de către Serviciul de stare civilă fiindu-i eliberat certificatul de divorț nr. 36.
4. Luând în considerare faptul că, timp de mai multe luni pârâtul Guțu Oleg nu-și mai onorează obligațiile de tată față de copii, fără a susține moral, educațional și material copii comuni, precum și că a întreprins acțiuni violente față de reclamantă și fiica minoră, reclamanta a decis să se adreseze cu cererea respectivă, în vederea încasării pensiei alimentare de întreținere a fiicei minore, precum și stabilirea domiciliului fiicei minore ***** împreună cu mama.
5. Cu referire la încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor, își întemeiază capătul de cerere făcând referire la art. 36, 37, 74, 75, 76 CF al RM, precum și la

Hotărârea CSJ nr. 4 din 15.04.2013 cu modificările ulterioare. Notează că potrivit datelor Biroului Național de Statistică al RM, pentru perioada anului 2023 (semestrul – I) a fost stabilit că minimul de existență pentru copil minor constituie suma de 2 677,00 lei, fiind un indiciu minimal.

6. Valoarea coșului minim de consum pentru un trai decent pentru familie și un copil pentru perioada septembrie 2023 constituie 8 205,00 lei. Astfel, ține să menționeze că Oleg Guțu are venituri din lucrări de construcție și reparație efectuate în raza or. Edineț, și duce un mod de viață decent din punct de vedere financiar.
7. Cu referire la stabilirea domiciliului copilului minor, menționează următoarele.
8. Pe lângă faptul că părinții au drepturi, mai au și obligații și ambii trebuie să acționeze în folosul copilului. Stabilirea locuinței copiilor reprezintă cel mai important obiectiv al părinților pentru că, din punct de vedere practic, părintele cu care copilul va locui este cel care se va îngriji într-o proporție superioară de creșterea și educarea acestuia. Copii sunt mai vulnerabili decât adulții în fața dificultăților vieții, iar dezvoltarea lor într-un mediu sănătos este esențială pentru viitorul unei societăți. Copii minori sunt în grija mamei de la naștere până la moment, respectiv este evident că aceștia au un atașament profund față de reclamantă, dorind să locuiască în permanență cu aceasta.
9. Susține reclamanta că, instanța judecătorească urmează să ia în considerare atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, vârsta copilului, calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte și copil, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copilului (îndeletnicirile și regimul de lucru, condițiile de trai etc). Cei mai importanți actori din viața oricărui copil sunt adesea, sau ar trebui să fie în cele mai multe cazuri, părinții. Astfel, familia poate fi un actor deosebit de important în funcție de care se poate stabili dacă un copil este sau nu protejat.
10. Atrage atenția instanței că în cazul dacă se va decide ca fiica ***** să locuiască împreună cu mama, atunci cet. Guțu Olesea își asumă obligația că nu va împiedica contactul dintre copii și tatăl biologic, pentru a nu fi în detrimentul intereselor copiilor starea fizică și psihică a acestora.
11. În continuare menționează reclamanta că, potrivit actelor deținute, aceasta dispune de locuință personală în proprietate privată – apartament în or. Edineț, condițiile locative fiind optimale pentru buna creștere și dezvoltare a fiicei minore. În schimb susține reclamanta că pârâtul deseori consumă băuturi alcoolice, inițiază certuri, conflicte chiar și acțiuni violente față de fosta soție în prezența fiicei minore.
12. Susține că, din punct de vedere medical aceasta este sănătoasă, locuiește împreună cu copiii, se ocupă de creșterea și educația lor, fiind aptă să crească și să educe ambii copii, după cum a fost deprinsă de la părinți în spiritul binelui și respectului, astfel încât poate asigura copiilor minori o bună creștere și educație, considerând că domiciliul copiilor urmează să fie stabilit împreună cu mama lor. Numai în așa mod copilul minor va fi pe deplin pregătit să trăiască independent în societate și să fie educați în pace, demnitate, libertate, toleranță, egalitate și solidaritate.
13. Cu referire la cheltuielile de judecată suportate de reclamantă, indică că acestea sunt formate din cheltuielile legate de acordarea asistenței juridice, și acestea urmând a fi

compensate din contul pârâtului în temeiul art. 96 CPC al RM. Necesitatea și rezonabilitatea cheltuielilor se determină prin faptul acțiunilor întreprinse de avocat – întocmirea și prezentarea în instanță a actelor procedural necesare, urmărirea mersului procesului și realizarea căilor de atac și nu doar participarea în cadrul ședinței de judecată.

Poziția instanței de fond:

14. Prin hotărârea judecătoriei Edineț, sediul central din 15 iulie 2024 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată formulată de Olesea Guțu. S-a stabilit domiciliul copilului minor ***** cu mama Olesea Guțu. S-a încasat de la Oleg Guțu în beneficiul Olsesei Guțu pensia de întreținere a copilului minor ***** în sumă bănească fixă în mărime de 2000 lei lunar începând cu data de 21.05.2024 și până la atingerea majoratului. S-a încasat de la Oleg Guțu în beneficiul Olesei Guțu cheltuielile de judecată în sumă de 2700 lei și în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1200 lei. În rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Solicitarea apelantului:

15. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 23 iulie 2024, Oleg Guțu, reprezentat de Vasile Martin a declarat apel prin care și-a manifestat dezacordul cu hotărârea instanței de fond în latura încasării pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de 2000 lei lunar.
16. Prin încheierea Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți din 28 octombrie 2024 nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Oleg Guțu, s-a acordat termen apelantului pentru prezentarea cererii de apel motivate, a bonului plății taxei de stat și taxei de timbru.
17. La 12 noiembrie 2024 apelantul Oleg Guțu, reprezentat de avocatul Vasile Martin a depus cererea de apel motivată prin care a solicitat casarea parțială a hotărârii în latura încasării pensiei de întreținere a copilului minor, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie încasată pensia de întreținere a copilului minor în mărime de 1400 lei lunar.

Argumentele părților:

18. În motivarea cererii de apel s-a invocat că, apelantul recunoaşte în principiu pretenţiile adresate lui de către intimata, însă cât priveşte cuantumul pensiei de întreţinere a fiicei, suma pretinsă o consideră exagerat mărită. Ssuține apelantul că, potrivit informaţiei de pe pagina web al Biroului Naţional de Statistică minimul de existenţă a unui copil în vârstă de 1-6 ani, media anuală 2023 pentru locuitori în oraşe mici a fost egală cu 2427,4 lei.
19. Alăturat a menționat că, după cum a accentuat Plenul Curţii Supreme de Justiţie în Hotărârea sa cu nr. 4 din 15.04.2013, privind practica judiciară de soluţionare de către instanţele judecătoreşti a cauzelor referitoare la încasarea pensiei de întreţinere pentru copii şi alţi membri ai familiei, în pct. 2, partea 2 la încasarea pensiei de întreţinere într-o suma bănească fixă instanţele judecătoreşti urmează să ţină cont de starea materială şi familială a părinţilor şi de alte circumstanţe importante, cum ar fi informaţia eliberată de Biroul Naţional de Statistică cu privire la valoarea minimă de existenţă pentru un copil. La stabilirea cuantumului pensiei de întreţinere a copilului

minor instanţele judecătoreşti vor ţine cont de prevederile art 58 alin (1) şi art. 74 alin. (1) Codul familiei, care expres prevăd că părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii. În ultimul paragraf al pct. 5 este stipulat că la încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor se va lua în considerare că circumstanţa stabilită informaţia prezentată de Biroul Naţional de Statistică despre valoare minimului de existenţă pentru un copil şi nu informaţia despre salariul mediu lunar al unui lucrător, sau informaţia cu privire la mărimea minimului de existenţă, deoarece pensia se încasează pentru întreţinerea copilului minor. Aşa deci, apelantul este de acord să plătească lunar pentru întreţinerea fiicei *****, a.n. 23.04.2020 câte 1140 lei şi nici de cum suma solicitată de 2000 lei, deoarece contravine prevederilor legale, iar intimata n-a prezentat careva probe, care ar dovedi că apelantul are venituri, din care ar putea fi reţinută suma de 2000 lei. Cât priveşte determinarea locului de trai al copilului minor apelantul luând în considerare vârsta fetiţei, precum şi de faptul că dânsul mai mult timp se găseşte la diferite munci peste hotarele ţării, este de acord că fiica ***** să locuiască cu mama copilei Olesea Gutu.

20. În cadrul ședinței instanței de apel, apelantul Oleg Guțu, reprezentantul acestuia, avocatul Vasile Martin și reprezentantul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord, STAS Edineț nu s-au prezentat. Procedura de citare legală a fost respectată prin intermediul poștei terestre și poștei electronice (f.d.86-87, 92, 92 verso)**.**
21. Totodată prin cererea din 25 martie 2025 reprezentantul apelantului, avocatul Vasile Martin a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa (f.d.93).
22. Conform art. 379 alin.2) CPC, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.
23. În circumstanțele date, în temeiul art. 379 alin.2) CPC, Colegiul civil a dispus examinarea cererii de apel în lipsa apelantului, reprezentantului acestuia și intervenientului accesoriu care au fost înștiințați în mod legal despre data și ora examinării cauzei, și care au solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.
24. Intimata Olesea Guțu a solicitat respingerea apelului cu menținerea hotărârii instanței de fond fără modificări.

Aprecierea instanței de apel:

25. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, temeiurile invocate în cererea de apel, examinând înscrisurile, audiind participanții la proces Colegiul civil consideră necesar să respingă cererea de apel declarată din următoarele motive:
26. În conformitate cu art.362 alin.1 CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.
27. Instanţa de apel constată că Judecătoria Edineț, sediul central a pronunţat dispozitivul hotărârii la 15 iulie 2024, iar cererea de apel a fost declarată la 23 iulie 2024, prin urmare în termenul legal.
28. În conformitate cu art. 385 lit. a) CPC instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

29. În conformitate cu art. 239 CPC al RM, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată.
30. Articolul 241 alin. 5) CPC prevede că, în motivarea hotărârii se indică circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.
31. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluţii trebuie să fie clară şi simplă, precisă, conchisă şi fermă, să aibă putere de convingere.
32. Această dispoziţie legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiţiei, de a întări încrederea justiţiabililor în hotărârile judecătoreşti şi de a da posibilitatea instanţelor superioare să-şi exercite controlul judecătoresc.
33. Suplimentar, Colegiul remarcă că hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 CPC, iar în conformitate cu art. 118 alin. (5) CPC, instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.
34. În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.
35. Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
36. În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.
37. În conformitate cu prevederile art. 118 al-le (1)-(3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite. Circumstanţele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecţiile

părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

38. În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi jurisprudenţa CtEDO, instanţele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conţină circumstanţele cauzei constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acţiunii, alte chestiuni ce au fost soluţionate în cadrul judecării pricinii, legea materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanţei în caz de respingere a unor probe prezentate de participanţi etc.
39. Conform art. 373 Cod de procedură civilă, (1) instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărârea este atacată şi de alţi participanţi la proces.
40. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
41. Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare *(Hirro Balani vs Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).*
42. Materialele cauzei atestă că, reclamanta Olesea Guțu a formulat prezenta acțiune în judecată către Oleg Guțu prin care a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor cu mama, încasarea pensiei de întreținere a minorului și compensarea cheltuielilor judiciare.
43. Fiind investită cu judecarea cauzei în fond şi având ca obiect al litigiului stabilirea domiciliului copilului minor cu mama, încasarea pensiei de întreținere a minorului și compensarea cheltuielilor judiciare, prima instanţă prin hotărârea din 15 iulie 2024 a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii civile înaintate de Olesea Guțu. Astfel, fiind determinat locul de trai al copilului minor *****, cu mama Olesea Guțu, și încasată de la Oleg Guțu în beneficiul Olesei Guțu pensie pentru întreținerea

copilului minor *****, în sumă bănească fixă, în mărime de 2000 lei, începând cu data adresării cererii de chemare în judecată 21 mai 2024 şi până la atingerea majoratului copilului minor. Totodată s-a încasat de la Oleg Guțu în beneficiul Olesei Guțu cheltuielile de judecată în sumă de 2700 lei. În rest pretențiile s-au respins ca fiind neîntemeiate.

44. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, apelantul Oleg Guțu, reprezentat de avocatul Vasile Martin a contestat-o cu apel.
45. Lecturând hotărârea instanței de fond, Colegiul judiciar o consideră întemeiată, or, prin hotărârea supusă contestării a fost dată o apreciere corespunzătoare cererii de chemare în judecată supuse examinării în raport cu argumentele şi probele anexate la dosar, cât și au fost elucidate circumstanțele importante relevante cauzei supuse judecății, fapt ce întrunește condiția ca soluția să aibă un caracter precis, conchis, ferm și să aibă putere de convingere.
46. Astfel, după cum rezultă din conţinutul cererii de apel declarate, apelantul Oleg Guțu a contestat hotărârea instanței de fond în parte, nefiind de acord cu hotărârea dată în latura cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor dispus spre încasare, menționând că este de acord să achite pensia de întreținere a copilului minor a în mărime de 1400 lunar, astfel fiind de acord cu hotărârea instanței de fond în latura stabilirii domiciliului copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată.
47. Având în vedere că prin apelul declarat apelantul a solicitat casarea hotărârii în parte, Colegiul civil, în temeiul art.373 CPC va efectua controlul legalității și temeiniciei hotărârii primei instanțe numai în partea contestată.
48. Deci, cât privește argumentele apelantului în favoarea casării hotărârii instanței de fond, Colegiul civil reține că potrivit dispozițiile art. 3 alin. (1) din Convenția Internațională cu privire la drepturile copilului statuează că, în toate acțiunile care privesc copiii, întreprinse de instituțiile de asistență socială publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau organele legislative, interesele copilului vor prevala.
49. Din suportul probator anexat la materialele cauzei rezultă că, Olesea Guțu și Oleg Guțu sunt părinții copilului minor: *****, fapt ce se atestă prin certificatul de naștere nr. NA-VI ***** (f.d.7).
50. Potrivit prevederilor art. 58 alin.1) Codul Familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.
51. Reiterând normele legale citate mai sus, instanța de apel constată că apelantul Oleg Guțu urmează în conformitate cu prevederile art. 74 al Codului Familiei, să achite pensia de întreţinere a copilului minor *****, deoarece este înregistrat drept tată al acestui copil.
52. În condiţiile art. 74 din Codul familiei, părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale

judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

53. Analizând conținutul normelor legale precitate cât și suportul probatoriu anexat la dosar, Colegiul civil al Curţii de Apel Nord reține că, la materialele cauzei nu există un acord referitor la întreținerea copilului minor- fapt ce denotă că, cuantumul pensiei de întreținere a acestuia urmează a fi stabilit de către instanța de judecată.
54. În conformitate cu prevederile art. 76 alin. (1) şi (2) din Codul familiei, în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.
55. Declaraţia drepturilor copilului din 1959 precizează că: „Copilul se va bucura de o protecţie specială şi i se vor oferi facilităţi prin lege şi prin alte mijloace menite să-i asigure o dezvoltare fizică, mentală, spirituală şi socială normale, în condiţiile libertăţii şi demnităţii. în adoptarea legilor necesare realizării acestui scop se va avea în vedere interesul superior al copilului”. Concomitent, potrivit articolul. 3 alin. (1) din Convenţia cu privire la drepturile copilului, „în toate acţiunile care privesc copiii, întreprinse de instituţiile de asistenţă socială publice sau private, de instanţele judecătoreşti, autorităţile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala”.
56. Această concluzie derivă și din reglementările art. 18 alin. (1) al Convenţiei internaţionale din 20.11.1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, care statuează că statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.
57. O reglementare similară se regăsește și în art.27 alin. (2) din Convenţie, care statuează că, părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.
58. În același timp reținând prevederile art.58 alin. (1) și art.74 alin. (1) Codul familiei, care expres prevăd că părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, Colegiul civil reține dispoziţii similare se conţin şi în art.18 alin. (1) din Legea privind

drepturile copilului nr.338 din 15 decembrie 1994, care prevede că ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinând cont în primul rând de interesele acestuia.

59. Concomitent Colegiul precizează că, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere, instanța urmează să țină cont în primul rând de *dreptul copilului de a beneficia de o întreținere corespunzătoare, precum și de interesele acestuia*. La examinarea cauzei, ce vizează copii minori, instanţa este ţinută de respectarea principiului care consacră interesul superior al copilului, însă, în acelaşi timp, instanţa judecătorească este ţinută de respectarea principiului egalităţii în drepturi a părţilor, în special în raporturile de familie, şi principiul legalităţii actelor de dispoziţie emise pe marginea cauzelor deferite judecăţii.
60. În acest sens Colegiul face referire la dispozițiile legale, anterior enunțate, potrivit cărora la încasarea pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, instanțele judecătorești urmează să țină cont de starea materială și familială a părților și de alte circumstanțe importante, după cum ar fi informația eliberată de Biroul Național de Statistică cu privire la valoarea minimului de existență pentru un copil.
61. Totodată, pornind de la criticile apelantului precum că, la încasarea pensiei de întreținere urma a fi ținut cont de datele Biroului Național de Statistică, Colegiul civil reține următoarele.
62. Astfel, potrivit datelor Biroului Național de Statistică, minimul de existență pentru un copil în vârstă de 1-6 ani pentru semestrul I anul 2023 constituie 2 677 lei.
63. Aici Colegiul judiciar reține că, datele Biroului Naţional de Statistică privind minimul de existenţă a copilului minor, nu constituie o normă legală imperativă de la care nu se permite derogare ci urmează a fi apreciată cu titlu de circumstanţă importantă de raportare, ca cuantum/nivel minim de la care instanţa de judecată porneşte în stabilirea cuantumului pensiei de întreţinere, astfel fiind cu titlu de informare, și nu obligatorie.
64. Deci, analizând conținutul normelor legale precitate cât și suportul probatoriu anexat la dosar, precum şi nevoile crescute impuse de necesitatea asigurării pentru minor a celor mai bune condiţii pentru o dezvoltare armonioasă şi pentru o bună educaţie, și ținând cont de faptul că reclamanta-intimata Olesea Guțu prin cererea sa de chemare în judecată a invocat că pârâtul-apelant Oleg Guțu nu acordă ajutor material pentru întreținerea copilului minor, Colegiul consideră că prima instanță just a încasat de la Oleg Guțu în beneficiul Olsei Guțu pensia de întreținere a copilului minor ***** în mărime de 2000 lei lunar.
65. Totodată, pornind de la criticile apelantului aduse în cererea de apel precum că, apelantul este de acord să achite pensia de întreținere a copilului minor în mărime de 1400 lei lunar, Colegiul civil reține că, în cazul în care instanța ar încasa pensia de întreținere a copilului minor în suma solicitată de apelant - 1400 lei lunar, la caz ar fi lezate substanţial drepturile şi interesele copilului minor, cât şi a reclamantei-intimatei Olesea Guțu pe seama căreia este pusă povara întreţinerii deplină a copilului minor.

66. Astfel, în cazul în care s-ar purcede la calcularea sumei pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de 1400 lei, faptul dat ar leza drepturile copilului la minimul de existență, fapt inadmisibil.
67. Alăturat Colegiul atestă că, în prezent copilul se află la educația și întreținerea mamei, care își exercită nu numai obligațiile patrimoniale, dar și obligațiile nepatrimoniale, ce ține de creșterea și îngrijirea zilnică a copilului minor, asigurându-l inclusiv cu spațiu locativ și suportând toate cheltuielile în acest sens.
68. Totodată, Colegiul atrage atenția că întreţinerea unui copil nu presupune doar asigurarea materială a acestuia, ci şi educarea, dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială, tratarea lui în caz de îmbolnăvire (tratarea în acest caz nu presupune doar procurarea medicamentelor), ceea ce implică cheltuieli suplimentare, eforturi şi stres din partea părintelui căruia i-a fost lăsat spre domiciliere şi îngrijire copilul.
69. Mai mult ca atât, pe măsură ce copilul minor crește, acesta are cerințe și necesități materiale mai mari și prin urmare situația s-a schimbă, iar suma în mărime de 1400 lei lunar pe care apelantul Oleg Guțu este de acord să o achite, nu acoperă pe deplin cheltuielile necesare pentru întreținerea unui copil de vârsta de 5 ani.
70. De altfel, casarea hotărârii și încasarea pensiei de întreținere după cum solicită apelantul ar fi în detrimentul interesului major al copilului minor şi ar contravine prevederilor Legii cu privire la drepturile copilului. Mai mult că, părinții sunt responsabili în mod egal pentru creșterea și educarea normală a copiilor comuni, precum și faptul că nici un părinte nu ar avea dreptul moral să se eschiveze de la responsabilitățile sale în acest sens invocând lipsa și insuficiența resurselor financiare.
71. Urmare celor relatate mai sus, Colegiul conchide că apelantul nu a prezentat argumente verosimile și admisibile în combaterea soluției adoptate de prima instanță, iar în lipsa unor argumente coerente și convingătoare, precum și a unui suport probator de natură să răstoarne soluția adoptată pe caz, Colegiul conchide că instanța de fond a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, a oferit apreciere justă probelor administrate și a aplicat corect normele de drept material și procedural, hotărârea fiind în concordanță cu art. 239-240 din Codul de procedură civilă.
72. Reieşind din cele expuse, Colegiul civil consideră că totalitatea circumstanțelor relatate mai sus în ansamblul lor, aprecierea juridică corectă a materialelor cauzei, a probelor administrate, a înscrisurilor anexate și raportate la exigențele legislației în vigoare, determină incontestabil legalitatea și temeinicia hotărârii atacate și prin urmare a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind probele administrate în conformitate cu prevederile art. 130 CPC al RM a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, şi prin urmare apelul declarat de Oleg Guțu urmează a fi respins cu menţinerea hotărârii primei instanţe.
73. În conformitate cu art.385 lit. a) CPC, Colegiul Civil

d e c i d e :

Respinge cererea de apel declarată de avocatul Vasile Martin în interesele apelantului Oleg Guțu.

Menține hotărârea judecătoriei Edineț, sediul central din 15 iulie 2024 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Olesea Guțu către Oleg Guțu, intervenient accesoriu DASPF Edineț privind stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și a cheltuielilor de judecată, fără modificări.

Decizia este definitivă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Ivan Parii** **Natalia Costaș**